

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

خداوند را شکر می کنیم که به ما توفیق داد در درس و بحث امسال نیز مانند سالهای قبل شرکت و تأثیر داشته باشیم، این توفیق بسیار بزرگی است و ما خدا را سپاس گذاریم.

امروز تذکراتی را در چند مطلب خدمتتان عرض می کنیم: اول در عظمت فقه است، اشتغال به فقه یکی از ارزش های بسیار بزرگ فرهنگ اسلامی می باشد.

دوم به مناسبت متعرض بحث فقهاء سوء می شویم که در روایات ما ذکر شده در آخرالزمان فقہائی بوجود می آیند که: **منهم خرجت الفتنة وإليهم تعود وهم شر الفقهاء.**

سوم اینکه امروز قم و حجیت مردم و علماء و فقهاء قم برای تمام مردم به گستردهگی سطح زمین می باشد.

چهارم شروع بحث فقهی خودمان در تتمه ولایت فقیه که از پارسال شروع کردیم می باشد.

خوب و اما در جلد اول بحار خیری در عظمت فقه نقل شده است، خبر این است: **عن سليمان بن خالد ، قال : سألت أبا عبد الله عن قول الله: "و من يؤت الحكمة فقد أوتي خيرا كثيرا فقال: إن الحكمة المعرفة والتفقه في الدين ، فمن فقه منكم فهو حكيم ، وما أحد يموت من المؤمنين أحب إلي إبليس من فقيه"**^۱، در ۲۰ جای قرآن کریم کلمه "حکمت" با لحن تجلیل آمیزی ذکر شده، آیت الله طباطبائی اعلی الله مقامه در تفسیر المیزان بحثی در مورد حکمت و معنای آن دارد و می فرماید حکمت همان مبانی اسلام است، اسلام یک مبانی و ارزش های اصولی و شاخص هایی دارد و حکمت یعنی همین شاخص ها و مبانی و ارزش های اصولی اسلام که در آیه مذکور در خبر نیز لفظ "حکمت" ذکر شده و از حضرت در مورد آن سوال شده و حضرت فرموده حکمت همان تفقه در دین است و هرکسی که فقیه است حکیم نیز می باشد، این یکی از روایاتی بود که بر عظمت فقه دلالت داشت.

^۱ بحار الانوار، علامه مجلسی، جلد ۱، ص ۲۱۵، حدیث ۲۵، ط دار الاحیاء التراث.

اخبار دیگری در همین جلد اول بحار نقل شده، من جمله این خبر: **وقال الجواد عليه السلام: التفقه ثمن لكل غال وسلم إلى كل عال**^۲.

خبر بعدی این خبر است: **قال رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: لكل شيء عماد ، وعماد هذا الدين الفقه**^۳.

آخرین خبری که ما می خوانیم این خبر است: **قال رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: أفضل العبادة الفقه ، وأفضل الدين الورع**^۴.

بنابراین ما خداوند را شکر می کنیم که اشتغال ما را به این علم قرار داده و از او مسئلت می کنیم که بتوانیم یک فقیه و متخصص در دین باشیم که مقام بسیار بالایی می باشد.

اما در روایات اهل بیت علیهم السلام از عده ای از فقهاء و علماء انتقاد شدیدی به عمل آمده است مثلا پیغمبر صلی الله علیه و آله وسلم فرموده: **إذا ظهرت البدعة في امتي فليظهر العالم علمه ، فإن لم يفعل فعليه لعنة الله**^۵، بدعت یعنی هر پدیده ای که در اجتماع بوجود بیاید و با فرهنگ اسلام منافات داشته باشد.

در جلد دوم بحار خیری نقل شده: **بهذا الاسناد قال : قال رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : سيأتي على امتي زمان لا يبقى من القرآن إلا رسمه ، ولا من الاسلام إلا اسمه ، يسمون به وهم أبعد الناس منه ، مساجدهم عامرة وهي خراب من الهدى ، فقهاء ذلك الزمان شر فقهاء تحت ظل السماء ، منهم خرجت الفتنة وإليهم تعود**^۶.

امام رضوان الله علیه نیز در جلد ۱۹ و ۲۰ صحیفه نور توجه زیادی به فقهاء عربستان سعودی و علماء درباری دارد و می فرماید در نتیجه بد فهمی و کج فهمی و فهم مغرضانه اینها منشأ فساد هستند زیرا عربستان سعودی با نظر آنها کار می کند، ایشان علی الخصوص در مورد حج می فرماید از همه ابعاد محجورتر و مورد غفلت تر بُعد سیاسی حج می باشد که دست

^۲ بحار الانوار، علامه مجلسی، جلد ۱، ص ۲۱۸، حدیث ۴۱، ط دار الاحیاء التراث.

^۳ بحار الانوار، علامه مجلسی، جلد ۱، ص ۲۱۶، حدیث ۳۰، ط دار الاحیاء التراث.

^۴ بحار الانوار، علامه مجلسی، جلد ۱، ص ۲۱۷، حدیث ۳۶، ط دار الاحیاء التراث.

^۵ بحار الانوار، علامه مجلسی، جلد ۲، ص ۷۲، حدیث ۳۵، ط دار الاحیاء التراث.

^۶ بحار الانوار، علامه مجلسی، جلد ۲، ص ۱۰۹، حدیث ۱۴، ط دار الاحیاء التراث.

فرقی بین حمله اسرائیل به غزه و حمله عربستان سعودی به یمن وجود ندارد.

مسئله مسجد الاقصی نیز برای مسلمانان بسیار اهمیت دارد لذا این حمله وحشیانه صهیونیستها به مسجد الاقصی و تلاش برای تخریب و از بین بردن آن را نیز محکوم می کنیم.

مطلب سوم اینکه امروزه قم و اثر گذاری آن بسیار اهمیت دارد و در اخبار اهل بیت علیهم السلام نیز به آن اشاره شده است، امروز ما هستیم و آمریکا و اسرائیل و ابرقدرت ها و آل سعود و دیکتاتورهای ظالم جهان و سازمان ملل فلذا اهل بیت علیهم السلام فرموده اند قم در آخرالزمان حجت می باشد.

در جلد ۵۷ بحار خبری ذکر شده، خبر این است: ﴿وَعَنْ مُحَمَّدِ بْنِ قَتِيْبَةَ الْهَمْدَانِيِّ وَالْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ الْكَشْمَارِجَانِيِّ عَنْ عَلِيِّ بْنِ النُّعْمَانِ، عَنْ أَبِي الْأَكْرَادِ عَلِيِّ بْنِ مَيْمُونِ الصَّائِغِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: إِنَّ اللَّهَ احْتَجَّ بِالْكَوْفَةِ عَلَى سَائِرِ الْبِلَادِ وَالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَهْلِهَا عَلَى غَيْرِهِمْ مِنْ أَهْلِ الْبِلَادِ وَاحْتَجَّ بِبَلَدَةِ قَمٍ عَلَى سَائِرِ الْبِلَادِ، وَأَهْلِهَا عَلَى جَمِيعِ أَهْلِ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ، وَلَمْ يَدْعِ اللَّهَ قَمٌ وَأَهْلُهُ مُسْتَضْعَفًا بِلِ وَفَقِهِمْ وَأَيْدِهِمْ. ثُمَّ قَالَ: إِنَّ الدِّينَ وَأَهْلَهُ بِقَمٍ ذَلِيلٌ، وَلَوْلَا ذَلِكَ لَأَسْرَعَ النَّاسُ إِلَيْهِ فَخَرَبَ قَمٌ وَبَطَلَ أَهْلُهُ فَلَمْ يَكُنْ حِجَّةَ عَلِيِّ سَائِرِ الْبِلَادِ، وَإِذَا كَانَ كَذَلِكَ لَمْ تَسْتَقِرَّ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ وَلَمْ يَنْظُرُوا طَرْفَةَ عَيْنٍ وَإِنَّ الْبِلَادِيَّاءَ مَدْفُوعَةً عَنْ قَمٍ وَأَهْلِهِ، وَسَيَأْتِي زَمَانٌ تَكُونُ بَلَدَةُ قَمٍ وَأَهْلِهَا حِجَّةَ عَلِيِّ الْخَلَائِقِ، وَذَلِكَ فِي زَمَانٍ غَيْبَةِ قَائِمِنَا عَلَيْهِ السَّلَامُ إِلَى ظَهْرِهِ وَلَوْلَا ذَلِكَ لَسَاخَتْ الْأَرْضُ بِأَهْلِهَا، وَإِنَّ الْمَلَائِكَةَ لَتُدْفَعُ الْبِلَادِيَّاءَ عَنْ قَمٍ وَأَهْلِهِ، وَمَا قَصَدَهُ جِبَارٌ بِسُوءٍ إِلَّا قَصَمَهُ قَاصِمُ الْجِبَارِينَ وَشَغَلَهُ عَنْهُمْ بَدَاهِيَةٌ أَوْ مَصِيبَةٌ أَوْ عَدُوٌّ، وَيَنْسِي اللَّهُ الْجِبَارِينَ فِي دَوْلَتِهِمْ ذَكَرَ قَمٌ وَأَهْلَهُ كَمَا نَسُوا ذَكَرَ اللَّهُ^٨.

خوب و اما چیزی که خیلی برای ما اهمیت دارد این است که در هر بحث فقهی که داریم سیر تاریخی مسئله نیز دقیقاً بیان شود لذا اگر ما در ولایت فقیه بحث می کنیم باید دقیقاً سیر تاریخی آن مطرح شود و مورد بررسی قرار بگیرد که الحمدلله تعالی الان فضلاء حوزه ی قم کتابهای مفصلی در مورد اندیشه سیاسی فقهاء شیعه در ادوار مختلف نوشته شده است.

بقیه بحث بماند برای فردا إن شاء الله تعالی ...

والحمد لله رب العالمین و صلی الله علی

محمد و آله الطاهرين

خیانتکاران برای محجور بودن آن بیشتر از همه ابعاد در کار بوده و هست و خواهد بود...الی آخر کلام الامام (مراجعه شود).

امام رضوان الله علیه در ادامه به این آیه شریفه استدلال می کند: ﴿أَجْعَلْتُمْ سِقَايَةَ الْحَاجِّ وَعِمَارَةَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ كَمَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَجَاهَدَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْتَوُونَ عِنْدَ اللَّهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ^٧﴾ و می فرماید انگار این آیه برای زمان ما نازل شده است چراکه اینها لیاقت مدیریت و سرپرستی بیت الله الحرام و حجاج را ندارند، ایشان این فرمایشات را در زمانی که به حجاج حمله شد بیان کرده اند...الی آخر کلام الامام (مراجعه شود).

در تفسیر مجمع البیان در شدن نزول آیه ذکر شده که حضرت امیر علیه السلام عبور می کردند که دیدند طلحة بن شیبه و عباس عموی پیغمبر صلی الله علیه و آله و سلم خیلی با هم افتخار می کنند که سقایت و سیر آب کردن حجاج و کلید داری کعبه با آنهاست، حضرت به آنها فرمود من مثل شما غرور نمی کنم ولی من به خرطوم شما زدم تا مسلمان شدید بنابراین کار من جهاد فی سبیل الله است و خیلی از کار شما مهمتر است، عباس ناراحت شد و پیش پیغمبر آمد و گفت علی علیه السلام اینطور گفته، از طرفی پیغمبر صلی الله علیه و آله و سلم چونکه عباس را خیلی دوست می داشت منتظر وحی خداوند ماند تا اینکه جبرئیل آمد و این آیه شریفه را بر پیغمبر صلی الله علیه و اله و سلم نازل کرد.

امام رضوان الله علیه در ادامه می فرماید ما اگر می خواستیم با قلم و یا بیان و یا هر وسیله ی دیگری ال سعود را بشناسانیم به این اندازه که خودشان با دست خودشان معرف خودشان شدند و به همگان خودشان را شناساندند موفق نبودیم، خب در آن سال آل سعود با کشتن حجاج خودش را معرفی کرد و الان در حال حاضر با حمله به یمن و کشتن زن ها و کودکان و مردم یمن خودش را معرفی کرده لذا الان مسئله یمن و ظلمی که به آنها می شود برای ما بسیار اهمیت دارد و ما این حرکت وحشیانه و ظالمانه را با شدت و قوت محکوم می کنیم و در کنار مردم مظلوم یمن هستیم، آیت الله خامنه ای دامت برکاته نیز فرمودند

^٨ بحار الانوار، علامه مجلسی، جلد ۵۷، ص ۲۱۳، حدیث ۲۲، ط دار الاحیاء التراث.

^٧ سوره توبه، آیه ۱۹.